

กฎหมายและวินัย ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในระบบราชการ

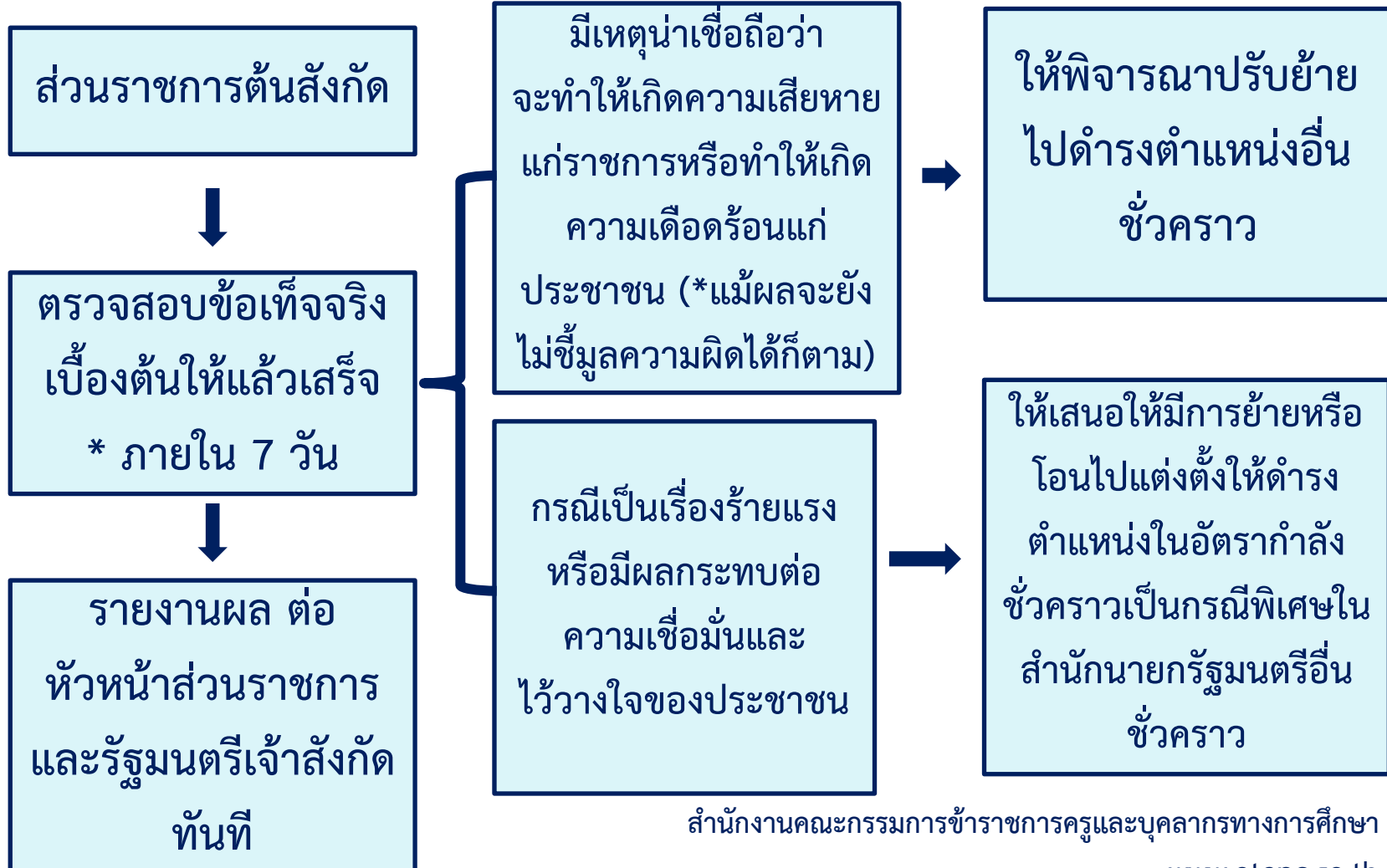
คณะกรรมการคุ้มครองและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบอบราชการ

และมีมติให้แจ้งคณะรัฐมนตรีรับทราบและสั่งการให้ส่วนราชการ
หน่วยงานถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำเนินการ
เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ
มิชอบในระบอบราชการโดยเคร่งครัด

1. ในกรณีมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

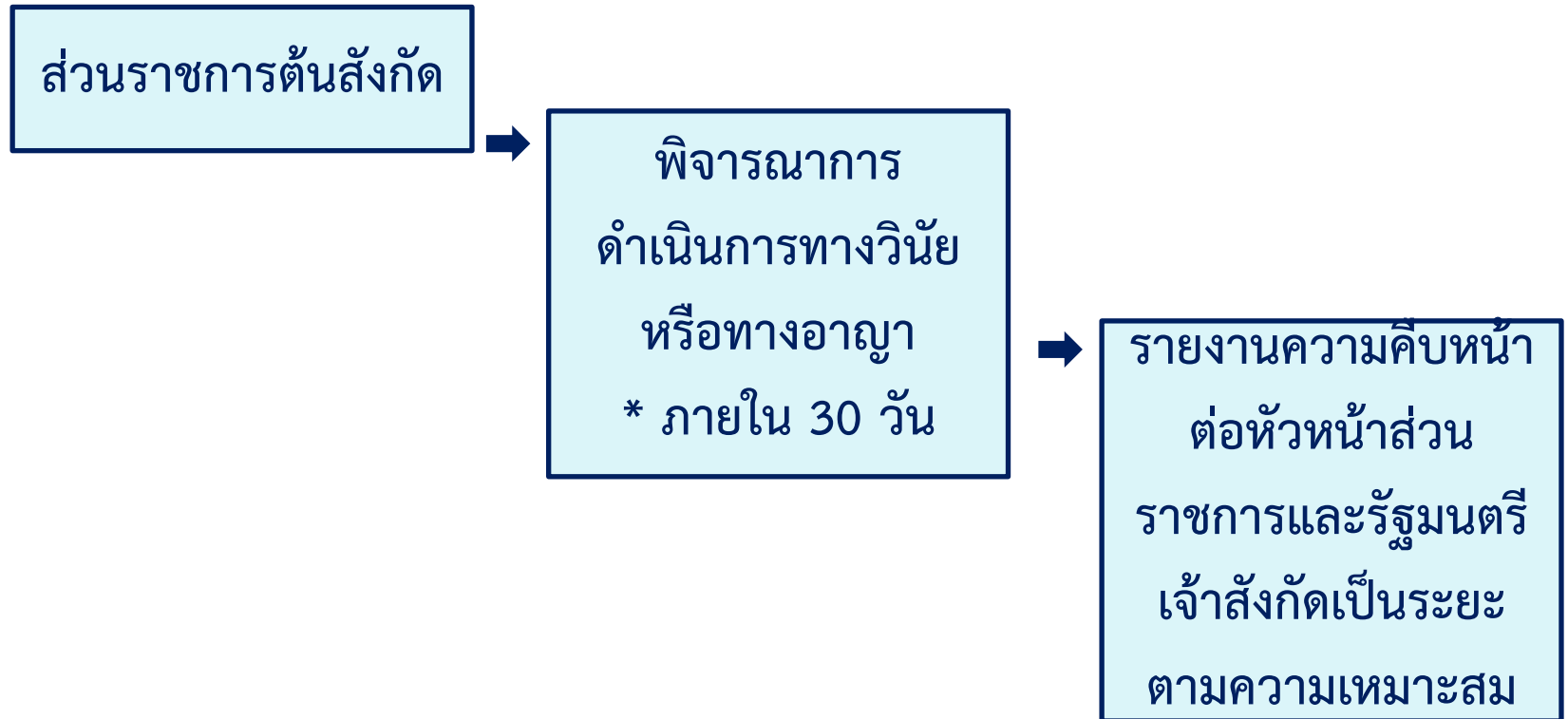
1.1

1. ในกรณีมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ต่อ)

1.2

2. ในกรณีที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามีความผิดถึงขั้นข้อมูลความผิดได้

***อาจพิจารณาให้ผู้ยื่นออกรายการไว้ก่อนหรือออกจากตำแหน่งก็ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และหากมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาด้วยให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินคดีทันที

ผลดำเนินการทางวินัย

กรณีที่เป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือเป็นความผิดทางวินัย **แต่ไม่ถึงขั้นปลดออก หรือไล่ออก** ให้ส่วนราชการต้นสังกัด ดำเนินการปรับย้ายจากตำแหน่งเดิม ไปดำรงตำแหน่งอื่นเป็นการชั่วคราว **และห้ามปรับย้ายกลับไปดำรงตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะเดิม หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นภายในเวลา 3 ปี**

3. การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้า หรือไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือเกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน

ต้องพิจารณาให้มีการย้ายหรือโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น

4. ให้องค์กรของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดให้มีมาตรการคุ้มครอง พยาน หรือผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสอย่างเหมาะสม

5. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้โดยเคร่งครัด

การสั่งพักราชการ/การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ที่เกี่ยวข้องมาตรการ

- กรณีที่จะสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการ
 1. ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
 2. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษและพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ ในเรื่องเกี่ยวกับ

การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

ความประพฤติ หรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ

และถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหาย

● การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ และผู้มีอำนาจ
พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนพิจารณาจะไม่แล้วเสร็จ
โดยเร็ว

มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการเกิน 1 ปี

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.600/2554

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน

- คดีนี้.. มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงจำนวน 2 คน เคยเป็นกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ต่อมาผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งให้ทั้งสองคนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก จึงทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่มีความเป็นกลางตามนัยมาตรา 16 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือในการสืบสวนข้อเท็จจริงทั้ง 2 คน ในฐานะกรรมการมีความเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีมีมูลเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อบุคคลทั้งสองได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมีเพียง 3 คน บุคคลทั้งสองจึงเป็นเสียงข้างมาก ดังนั้น จึงทำให้ผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมคาดหมายได้อยู่แล้วว่าไม่อาจแตกต่างไปจากผลการสืบสวนข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.600/2554 (ต่อ)

ประกอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีก็ไม่มี ความจำเป็น ถึงขนาดหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของ บุคคล จะเสียหายโดยไม่มี การแก้ไข อีกทั้งไม่มี ความจำเป็น ต้องแต่งตั้งทั้งสองคน ซึ่งเคยเป็นกรรมการสืบสวนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก เพราะมีข้าราชการซึ่งอยู่ในสังกัดเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้ฟ้องคดีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติ หน้าที่ได้ เมื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ซึ่ง เป็นการพิจารณาทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่นำผลการสอบสวนมา ใช้พิจารณาลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้คำสั่งที่ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย จึงพิพากษาให้ เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน

คดีนี้.. มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
จำนวน ๕ คนโดยมี ๓ คน เคยเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ในเรื่องนี้มาก่อน และปรากฏตามรายงานการสอบข้อเท็จจริง ว่า
การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เห็นควร
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

ในชั้นสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
มีมติว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง เห็นควรลงโทษ
ปลดออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

แม้คณะกรรมการสอบสวนจะนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณาทางวินัยซึ่งอาจมีแนวโน้มว่าการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอาจเห็นตามความเห็นเดิมที่เคยวินิจฉัยไว้ตามผลการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่..การสอบข้อเท็จจริงเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนแยกส่วนออกจากการดำเนินการทางวินัยอย่างชัดเจน และการดำเนินการทางวินัยมีขั้นตอนในการรับประกันสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาโดยมีการให้โอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

เพื่อปกป้องสิทธิของตนต่อไปได้จนถึงในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ ภายในฝ่ายปกครอง การที่มีกรรมการสืบสวน ๓ คนซ้ำกับ คณะกรรมการที่มีอยู่ ๕ คนจึงไม่ถือว่ามีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้ การพิจารณาไม่เป็นกลางไม่กระทบต่อความชอบด้วยกฎหมาย ของความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการ สอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบ อีกทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จาก การสอบสวนก็ชัดเจนพอที่จะวินิจฉัยได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำ ความผิดวินัยโดยชัดแจ้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๓๕/๒๕๖๐

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน

คดีนี้มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงจำนวน ๒ คน เคยเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ต่อมาผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งให้ทั้ง ๒ คนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก จึงทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่มีความเป็นกลางตามนัยมาตรา 16 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือ ในการสอบข้อเท็จจริงบุคคลทั้งสองได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมีเพียง 3 คน บุคคลทั้งสองจึงเป็นเสียงข้างมาก จึงทำให้ผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมคาดหมายได้อยู่แล้วว่าไม่อาจแตกต่างไปจาก ผลการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๓๕/๒๕๖๐(ต่อ)

ประกอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี
ไม่มีความจำเป็นถึงขนาดหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์
สาธารณะหรือบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไข อีกทั้งไม่มีความจำเป็น
ที่จะต้องแต่งตั้งทั้งสองเป็นกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีอีก เพราะมีบุคคลที่
สามารถจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวนได้อยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น
กระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีจึงมิได้กระทำโดยถูกต้อง
ตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการ
กระทำนั้น เมื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี
ซึ่งเป็นการพิจารณาทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่นำผลการ
สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีมาใช้ในการพิจารณาโทษทางวินัย
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๔๓๘/๒๕๖๑

คดีนี้ นายสมบัติ นายสมศักดิ์ และนายสมชาย เป็นกรรมการสืบข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนว่า บกพร่องต่อหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดี ต่อมาคนทั้ง ๓ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย แล้วได้ร่วมพิจารณาลงมติถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งอธิการบดี ไม่ถือว่าบุคคลทั้ง ๓ มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง เนื่องจากเป็นการดำเนินการคนละขั้นตอน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๗/๒๕๕๗

การสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงกรณี ปปช.ชี้มูล

- **คดีนี้**ผู้บังคับบัญชาได้เคยมีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน สำหรับการกระทำ ความผิดในกรณีผู้ฟ้องคดี ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจ การจ้างโดยไม่ได้ออกไปตรวจสอบโครงการก่อสร้างตามแบบแปลนที่ กำหนด ต่อมา ปปช. มีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีตามพฤติการณ์ ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้บังคับบัญชาจึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยถือเอาสำนวนไต่สวนเป็นสำนวน สอบสวนทางวินัย และ มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ กรณีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการจากพฤติการณ์การกระทำเดิม ตามมติ ปปช.

- กรณีนี้เป็นการส่งลงโทษผู้ฟ้องคดีซ้ำอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการกระทำความผิดวินัยของผู้ฟ้องคดีเรื่องเดียวกันกับที่ผู้ฟ้องคดีเคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้ว อันเป็นการต้องห้ามตามหลักกฎหมายทั่วไปและรัฐธรรมนูญ แม้จะเป็นความจริงว่าผู้บังคับบัญชาต้องผูกพันส่งลงโทษตามมติ ป.ป.ช. ตามพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ห้ามมิให้มีการยกเลิกหรือยกเว้นหลักกฎหมายทั่วไป ที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นกระทำเพียงครั้งเดียว และผู้ถูกฟ้องคดีก็อาจปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยมีคำสั่งลงโทษทางวินัยร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยเพิกถอนคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันออกคำสั่งดังกล่าวเสียก่อนและเมื่อได้ดำเนินการแล้วย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยจากการกระทำความผิดในกรณีเรื่องเดียวกันนี้มาก่อน
- การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยที่มีได้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนเสียก่อนจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๖๐๐/๒๕๕๑

การร้องทุกข์คำสั่งว่ากล่าวตักเตือน

- คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดี ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ภายหลังการสอบสวนเห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดี เป็นความผิดวินัยเล็กน้อยจึงให้งดโทษ โดยให้ว่ากล่าวตักเตือน
- คำสั่งที่ให้ว่ากล่าวตักเตือนย่อมแสดงว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัย
- เมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากคณะกรรมการสอบสวน สอบสวนโดยมิได้รับฟังพยานฝ่ายผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้พิจารณการว่ากล่าวตักเตือน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ถูกลงกล่าวหาจริง และมีมติยกคำร้องทุกข์ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนเสียหาย ศาลอาจกำหนดคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากศาลระบบความนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๓/๒๕๕๕

การลงโทษนอกเหนือข้อกล่าวหาโดยไม่ให้ออกโอกาสโต้แย้ง

- ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่ให้เกียรติเพื่อนครู ใช้วาจาหยาบคายต่อหน้านักเรียนและเพื่อนครู ไม่เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ทำให้ได้รับการอับอายต่อนักเรียน และไม่รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่กรณีเป็นความผิดวินัยเล็กน้อยจึงงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ ต่อมาผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นมา พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยได้ส่งลงโทษภาคทัณฑ์ โดยยกเอาเรื่องและผู้ฟ้องคดีทำโทษเด็กด้วยการตี ซึ่งผิดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นเหตุในการพิจารณาลงโทษนอกเหนือจากข้อกล่าวหาเดิม ทั้งที่มีได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการนำเรื่องทีนอกเหนือจากข้อกล่าวหามาลงโทษผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ให้ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสรับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์จึงเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย

ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน กรณี ผอ.สพท.ถูกกล่าวหา ว่ากระทำผิดร่วมกันกับบุคลากรในสังกัด

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๕๘/๒๕๖๑

- กรณี ผอ.สพท.ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกันกับบุคลากรทางการศึกษาอื่น
ในเขตพื้นที่การศึกษานั้น ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง กำหนดกรณีข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษากระทำผิดร่วมกัน และในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวมีผู้
มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหารายใดมีลำดับชั้นสูงกว่าผู้มีอำนาจ
ตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหารายอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับชั้นสูงกว่า
ดังกล่าว เป็นผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด

ดังนั้น เลขาธิการ กพฐ. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผอ.สพท. และเป็น
ผู้มีลำดับชั้นสูงกว่าศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของบุคลากร
ทางการศึกษาอื่นในเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นผู้มีอำนาจผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน
ผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดทุกราย

ผู้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้ง

กรรมการสอบสวน

- ข้าราชการครู ในเขตพื้นที่การศึกษา ถูกศึกษาธิการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ได้ยื่นคำร้องต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยอ้างว่าเป็นคู่กรณีในคดีอาญา มีสภาพร้ายแรง อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง หากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ จะต้องสั่งให้ศึกษาธิการจังหวัดผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนและสั่งการตามผลการสอบสวน และในกรณีเช่นนี้ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้พิจารณาหรือสั่งการแทน ตามนัย กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๙

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน พ.ศ. 2561

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้
เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เดิม)

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัด เงินเดือน	ลดชั้น เงินเดือน	หมายเหตุ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า	✓	✓ (ครั้งหนึ่งไม่ เกิน 5% ของ อัตรา เงินเดือนและ เป็นเวลาไม่ เกินหนึ่ง เดือน)		

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เดิม)

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน	ลดชั้นเงินเดือน	หมายเหตุ
ผอ.สพท.หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า	✓	✓ (ครั้งหนึ่งไม่เกิน 5% ของอัตราเงินเดือนและเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน)	✓ (ครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งชั้น)	

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เดิม)

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัด เงินเดือน	ลดชั้น เงินเดือน	หมาย เหตุ
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้า สังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่า หรือ อธิการบดีหรือตำแหน่งที่ เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่า	✓	✓ (ครั้งหนึ่ง ไม่เกิน 5% ของ อัตราเงินเดือน และเป็นเวลา ไม่เกินสาม เดือน)	✓ (ครั้งหนึ่งไม่เกิน หนึ่งขั้น)	

อำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ใหม่)

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน	ลดเงินเดือน	หมายเหตุ
<p>ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า</p>	<p>✓</p>	<p>✓ (ครั้งหนึ่งใน อัตราร้อยละ 2 หรือร้อยละ 4 ของเงินเดือนที่ ผู้นั้นได้รับใน วันที่มีคำสั่ง ลงโทษเป็นเวลา 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน)</p>		<p>* การสั่งลงโทษ ตัดเงินเดือนหรือ ลดเงินเดือน ถ้า จำนวนเงินเดือนที่ จะต้องตัดหรือลด มีเศษไม่ถึง 10 บาท ให้ปัดเศษทิ้ง</p>

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ใหม่)

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน	ลดเงินเดือน	หมายเหตุ
<p>นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้า สังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีหรือตำแหน่งที่ เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะ เทียบเท่า ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา</p>	<p>✓</p>	<p>✓ (ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ 2 หรือ ร้อยละ 4 ของ เงินเดือนที่ผู้นั้น ได้รับในวันที่มี คำสั่งลงโทษเป็น เวลา 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน)</p>	<p>✓ (ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ 2 หรือร้อย ละ 4 ของเดือนที่ผู้ นั้นได้รับในวันที่มี คำสั่งลงโทษ)</p>	<p>* การสั่งลงโทษ ตัดเงินเดือน หรือลด เงินเดือน ถ้า จำนวนเงินเดือน ที่จะต้องตัดหรือ ลดมีเศษไม่ถึง 10 บาท ให้ปัด เศษทิ้ง</p>

ตารางเปรียบเทียบอำนาจการลงโทษ

เรื่อง	กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2549	กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. 2561
1. ผู้มีอำนาจ ลงโทษ	1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3. นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี	1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. ศึกษาธิการภาค 3. ศึกษาธิการจังหวัด 4. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5. นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดี

ตารางเปรียบเทียบอำนาจการลงโทษ

เรื่อง	<p>กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2549</p>	<p>กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. 2561</p>
2. สถาน โทษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาคทัณฑ์ 2. ตัดเงินเดือน 3. ลดขั้นเงินเดือน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาคทัณฑ์ 2. ตัดเงินเดือน 3. ลดเงินเดือน
3. อัตรา โทษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน 5 % เป็น เวลา 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน 2. ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ 2 หรือ ร้อยละ 4 ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน 2. ลดเงินเดือนครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ 2 หรือ ร้อยละ 4 ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

ในระหว่างที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพยังคงรับเงินเดือน
เป็นแบบขั้น ก.ค.ศ. อาศัยอำนาจตามข้อ 5 ของกฎ ก.ค.ศ.
ว่าด้วยอำนาจของการลงโทษฯ กำหนดให้ผู้มีอำนาจ
ตามข้อ 3 มีอำนาจสั่งลงโทษ ลดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน
หนึ่งขั้นไปพลางก่อน จนกว่ากฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อน
เงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. มีผลใช้บังคับ

การปฏิบัติตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 (สดง. คุ้มครอง)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 944/2561

กรณี สดง. แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเห็นควรให้ดำเนินการทางวินัยและอาญา ในกรณีมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ

มาตรา 46 วรรคหนึ่ง กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่า มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต หรือใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ เงินหรือทรัพย์สินของราชการ ให้คณะกรรมการแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี และแจ้งผลให้ผู้รับตรวจหรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา ... ดำเนินการตามกฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด

บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้หน่วยรับตรวจที่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบของ สดง. จะต้องไปดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน มีเพียงกำหนดให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี หากพบว่ามี พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ ประกอบกับ มาตรา 7 และมาตรา 95 วรรคสอง กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่ต่อไป

การปฏิบัติตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 (สตง. ชี้มูล) (ต่อ)

สำหรับการดำเนินการทางวินัย ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องดำเนินการทางวินัยโดยผูกพันข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของ สตง. จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเภทข้าราชการนั้น ๆ ประกอบกับข้อ 6 วรรคหนึ่งแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. 2546 กำหนดว่า กรณี สตง. ตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและได้ชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงอีก

- ดังนั้น กรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต และระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดว่าได้แก่ผู้ใดพร้อมหลักฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำผิด จึงต้องดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบ โดยมีต้องตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง
- สำหรับกรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต แต่มิได้มีการระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หน่วยรับตรวจก็ย่อมมีดุลพินิจที่จะตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถิติรายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่ผ่านการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ.วิสามัญเกี่ยวกับ วินัยและการออกจากราชการที่ยุติแล้ว ปีงบประมาณ 2560

ตำแหน่ง/สังกัด	สถานโทษ		รวม (ราย)	โทษไม่ร้ายแรง			รวม (ราย)	ไม่มีโทษ			รวม (ราย)	ข้อกฎหมาย	รวม (ราย)	รวม (ราย)
	โทษร้ายแรง (ราย)	ปลดออก		ลดชั้น เงินเดือน	ตัด เงินเดือน	ภาคทัณฑ์		ให้ออก (มลทินฯ)	งดโทษ	ยุติเรื่อง				
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน														
ผู้อำนวยการเขตฯ	2		2						2		2	4	4	8
รองผู้อำนวยการเขตฯ	7		7		2		2			2	2	5	5	16
ผู้อำนวยการโรงเรียน	37	40	77	21	7	7	35	1	6	13	20	58	58	190
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1	4	5	2		2	4		1		1	10	10	20
ครู	33	40	73	25	26	12	63	1	22	23	46	31	31	213
บุคลากรทางการศึกษาอื่น	9	11	20		1	2	3		10	4	14	17	17	54
รวม	89	95	184	48	36	23	107	2	41	42	85	125	125	501

สังกัด	ลักษณะ กรณี ความผิด	ทุจริต ต่อ หน้าที่	พัสดุ	การเงิน	ไม่ ปฏิบัติ ตาม ระเบียบ	ละทิ้ง หน้าที่ ราชการ	ล่วง ละเมิด ทาง เพศ	อนาจาร	ชู้สาว	ยาเสพติด	ความ ผิด อาญา	เรียก รับเงิน	ฉ้อโกง	เมาสุรา	ลงโทษ นักเรียน ผิด ระเบียบ	ทะเลาะ วิวาท	ผลงาน ทาง วิชาการ	ปลอม เอกสาร	ทำร้าย ร่างกาย	คดี ปกครอง	กรณี อื่นๆ	รวม
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน																						
ผอ.เขตฯ		3	4		1																8	
รอง ผอ.เขตฯ		14	1	1																	16	
ผอ.รร.		103	23	23	9	1			8	3	6	2				2	4	2	4		190	
รอง ผอ.รร.ฯ		7	4	2	3				1		1		1			1					20	
ครู		39	20	27	16	11	8	9	23	9	9	15	1	5	3	4	6	3		2	1*, 1**, 1***	213
บุคลากรทาง การศึกษาอื่น		17	1	13	12	1			2	2	2				1		2		1		54	
รวม		183	53	66	41	13	8	9	34	9	14	24	3	6	3	5	9	9	2	7	3	501

การพิจารณาการกระทำผิด กรณีประพฤติชั่ว

1. ความรู้ลึกของสังคม
2. เจตนา
3. เกียรติของข้าราชการ
4. ผลแห่งการกระทำ

ปัญหาที่พบบ่อยในการดำเนินการทางวินัย

1. คณะกรรมการสืบสวนซ้ำกับคณะกรรมการสอบสวน
2. คุณสมบัติคณะกรรมการสอบสวน
3. สว.3 (บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา)
ไม่สมบูรณ์
4. พยานที่เป็นเด็ก
5. การรายงาน/การลงโทษ ผิดขั้นตอน
6. ระดับโทษไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด